

رضاخان: سید از جان من چه می‌خواهی؟ / مدرس: می‌خواهم تو نباشی

گفت وگو با دکتر محمدمیر شیخ نوری درباره جریان های سیاسی پهلوی اول / محقق و مدرس تاریخ معاصر ایران...

گفت وگو با دکتر محمدمیر شیخ نوری درباره جریان های سیاسی پهلوی اول / محقق و مدرس تاریخ معاصر ایران
دکتر محمدمیر شیخ نوری، درباره احزاب دوران رضاخان گفت: " در آن موقع چند حزب وجود داشتند: 1- محافظه کاران اصلاح طلب، که افرادی مثل شاهزاده فیروز فرمانفرما، محمد قوام السلطنه و مرتضی قلی خان بیات در آن شاخص بودند.

2- دوم، حزب تجدد بود که علی اکبر داور و عبدالحسین تیمورتاش معروف و سیدمحمد تدین آن را هدایت می کردند؛ همچنین بسیاری از فعالان انقلاب مشروطه مانند تقی زاده، ملک الشعراى بهار، مستوفى الممالک و محمدعلی ذکاءالملک نیز به این گروه پیوستند. 3

— گروه سوم، حزب سوسیالیست بود که دموکراتهای قبلی، آن را تشکیل دادند. سلیمان خان اسکندری که خودش هم از نسل قاجار بود و نیز مساوات و قاسم خان صوراسرافیل، برادرزاده همان صوراسرافیل معروف، از اعضای آن بودند.

4- گروه چهارم فرقه کمونیستها بودند که بعد از مرگ حیدرخان عمواغلی، شخصی به نام نیکببین که روزنامه نگار و تحصیل کرده مسکو بود، جانشین او گردید. حسین شرقی هم بعدها جانشین نیکببین شد.

5- گروه بعدی، مذهبی ها بودند که با روی کار آمدن رضاخان سخت به مخالفت پرداختند.

این محقق و مدرس تاریخ معاصر ایران افزود: " رضاخان به قدری از مدرس ترسیده و عصبانی بود که به او گفته بود: «سید از جان من چه می‌خواهی؟" و مدرس هم گفته بود: «می‌خواهم که تو نباشی"; — با همین صراحت. بعداً مدرس با جمهوریخواهی رضاخان مقابله کرد و بقیه علما را نیز با خود همراه نمود؛ چنانکه رضاخان مجبور شد حرف خودش را پس بگیرد. "

دانشیار گروه تاریخ دانشگاه الزهرا(س) ادامه داد: " به هر حال منظور اینکه در آن دوره گروه های مختلف خواهان تغییر بودند و لذا از رضاخان استقبال می کردند و می گفتند او آدمی است که این کارها را انجام می دهد و کارهایش هم ظاهرا از لحاظ مذهبی، اقتصادی و یا از لحاظ امنیتی درست است. این مسائل باعث شد همه فکر کنند او می تواند جامعه ایران را به جایی برساند و حداقل کمبودها را رفع کند.

از این رو در ابتدا نظر خوشی نسبت به او وجود داشت، اما به قول معروف خوش بود گر محک تجربه آید به میان — تا سیه روی شود آنکه در او غش باشد. "